

REGERINGEN FÖRSÄMRAR ARBETSMARKNADEN - MÅLET ÄR ATT FÖRSTÄRKA ARBETSGIVARENS STÄLLNING

De av regeringens åtgärder som mest förändrar arbetsmarknaden och försämrar arbetstagarens ställning saknar helt och hållet bedömningar för hur de påverkar sysselsättningen. Bakom regeringen Orpo-Purras mål, som de har fått direkt från näringslivsorganisationerna, är en strävan att försämma arbetstagarnas ställning och fackrörelsens möjligheter att bevaka arbetstagarnas rättigheter och sina medlemmars intressen. Regeringens reformer är till stor skada i folks vardag, men till mycket lite nytta för sysselsättningen och nationalekonomin.

Regeringsåtgärder med en liten eller obefintlig inverkan på sysselsättningen	Sysselsättningsinverkan beräknad av finansministeriet, personer
Ökningen av självriskdagarna från fem till sju	1 000
Ändringen av arbetsvillkorets kriterier så att lönesubventionerat arbete inte beaktas	1 300
Språkkravet för arbetsmarknadsstöd	1 300
Euroiseringen av arbetsvillkoret	1 500
Reformerna i bostadsstödet	1 900
Avskaffandet av skyddsdelarna i arbetslöshetsskyddet	liten
Avskaffandet av alterneringsledigheten	liten
Exportbranschernas lönetak i förlikningssystemet	Ingen inverkan
Begränsningen av strejkrätten (politiska strejker)	Ingen inverkan
Begränsningen av sympatistrejker	Ingen inverkan
Höjningen av strejkböterna	Ingen inverkan
Ökningen av lokala avtal	Ingen inverkan
Lönebortfallet för den första sjukdomsdagen	Ingen inverkan
Möjligheten att sluta visstidsavtal för upp till ett år utan motiveringar	Ingen inverkan
Förkortandet av anmälningstiden för permitteringar från sju till fem dagar	Ingen inverkan
Ändringen i uppsägningskriterierna så att ett "sakligt" skäl räcker för uppsägning	Ingen inverkan
Höjningen av samarbetslagens tillämpningsgräns från företag med minst 20 anställda till företag med minst 50 anställda	Ingen inverkan
Slopandet av återanställningsskyldigheten för företag med under 50 anställda	Ingen inverkan
Sammanlagt	7 000

Som tabellen visar har många av regeringens reformer en liten, anspråkslös eller obefintlig inverkan på sysselsättningen. Skadan som reformerna orsakar både individer och förtroendet på arbetsmarknaden är emellertid betydande. Reformernas inverkan på sysselsättningen är i samma skala som den typiska månatliga variationen inom arbetsmarknaden, och även i bästa fall en mycket liten del av de 100 000 arbetsplatser som regeringen eftersträvar.

RÅDET FÖR UTVÄRDERING AV DEN EKONOMISKA POLITIKEN: ÅTGÄRDERNA DRABBAR SAMMA PERSONER OCH FAMILJER

Regeringspartierna har vägrat bedöma sina arbetsmarknadsåtgärders inverkan på sysselsättningen som en helhet. Nu bedöms varje åtgärd separat, vilket gör bedömningen mindre pålitlig.

Enligt rådet för utvärdering av den ekonomiska politiken baserar sig regeringens anpassningsåtgärder till stora delar på nedskärningar i socialförmånerna. Enligt rådet kommer vissa låginkomsttagares inkomster att minska märkbart. Nedskärningarna i de olika socialförmånerna drabbar ofta samma personer och familjer. Enligt social- och hälsovårdsbranschens paraplyorganisation Sostes beräkningar kommer 17 000 nya minderåriga att sjunka under fattigdomsgränsen under 2024.

Rådet har även påpekat att regeringens sysselsättningsprogram fokuserar på ekonomiska incitament. Andra hinder för sysselsättning, till exempel otillräckliga yrkeskunskaper, hälsoproblem och obalans i utbud och efterfrågan på arbetsmarknaden får för lite uppmärksamhet. Även fackrörelsen anser att dessa verkliga problem på arbetsmarknaden borde lösas, i stället för att gräla.

JUSTITIEKANSLERN KRITISERAR BRÅDSKA OCH BRISTANDE KONSEKVENSBEDÖMNING

Enligt justitiekansler Tuomas Pöysti är regeringens indexfrysningar i socialförmånerna bristfälligt planerade. Enligt kanslern borde regeringens konsekvensbedömningar kompletteras med konkreta bedömningar av hur åtgärderna påverkar mänskliga och grundläggande rättigheter. I sitt utlåtande efterfrågar Pöysti en mer omfattande bedömning av regeringen.

Justitiekanslern kritiserar även att regeringens konsekvensbedömningar inte beaktar de sammanlagda effekterna av de olika reformerna. Enligt Pöysti är det problematiskt att alla effekter inte nödvändigtvis kan beaktas i utskotten om reformer som påverkar samma sak förs igenom separat från varandra. Han har också påpekat att de ytterst korta tidsfristerna för utlåtanden om nedskärningarna och försämringarna är i strid med grundlagen och god lagberedningspraxis.

FINANSMINISTERIETS OCH SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSMINISTERIETS BEDÖMNING AV SOCIALSKYDDSREFORMERNAS SAMMANLAGDA INVERKAN

Finansministeriet och social- och hälsovårdsministeriet har publicerat en bedömning av socialskyddsreformernas sammanlagda inverkan. Bedömningen beaktade inte arbetsmarknadsreformerna. Enligt ministeriernas bedömning stiger antalet ekonomiskt utsatta barn i och med regeringens reformer. Den proportionerliga ekonomiska utsattheten ökar mest bland unga vuxna, ensamförsörjare och äldre personer i arbetsför ålder som bor ensamma. Mest förlorar studerande och arbetslösa som får inkomstrelaterad dagpenning. När man ser på åldersgrupper drabbas 18–24-åringar värst, men även åldersgrupperna 25–34 och 55–64 ser mer negativa effekter än andra grupper.

FACKRÖRELSEN FÖRSVARAR DEM MED EN SVAG STÄLLNING

Fackrörelsen motsätter sig nedskärningarna och de ytterligare försämringarna för dem som redan har en svag ställning. Nedskärningarna är särskilt brutala för lågavlönade arbetstagare som kompletterar sin utkomst med socialskydd, till exempel bostadsstöd eller jämkad dagpenning.

Fackrörelsens mål är inte att förhindra utveckling i arbetslivet, utan att bygga upp ett rättvist samhälle och ett bättre arbetsliv. I praktiken betyder detta att vissa minimistandarder måste upprätthållas och övertramp undvikas. Regeringens reformer är beklagligt fulla av dessa ogrundade övertramp.